

Rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 22.12.1959, sp. zn. 5 To 416/59, ECLI:CZ:KSBR:1959:5.TO.416.1959.1

Číslo: 16/1961

Právní věta: Ustanovení § 238 tr. ř. nebrání soudu, který rozhoduje o obžalobě, aby přihlédl k takovým změnám a doplňkům skutkového děje v žalobním návrhu popsaného, jež vyplynuly z výsledků hlavního líčení a totožnost skutku neporušují. Výpověď matky v opatrovnické věci její dcery, pokud nevypovídala jako svědkyně, nezakládá trestný čin křivé výpovědi podle § 161 tr. zák.

Soud: Krajský soud v Brně

Datum rozhodnutí: 22.12.1959

Spisová značka: 5 To 416/59

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek, Obžaloba, Vrácení věci prokurátorovi k došetření

Předpisy: 86/1950 Sb. § 161 64/1956 Sb. § 238

§ 275

§ 280

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 16/1961 sb. rozh.

Ustanovení § 238 tr. ř. nebrání soudu, který rozhoduje o obžalobě, aby přihlédl k takovým změnám a doplňkům skutkového děje v žalobním návrhu popsaného, jež vyplynuly z výsledků hlavního líčení a totožnost skutku neporušují.

Výpověď matky v opatrovnické věci její dcery, pokud nevypovídala jako svědkyně, nezakládá trestný čin křivé výpovědi podle § 161 tr. zák.

(Rozhodnutí krajského soudu v Brně z 22. prosince 1959 – 5 To 416/59)

Okresní prokurátor v Brně podle žalobního návrhu stíhal obžalovanou pro trestný čin křivé výpovědi podle § 161 odst. 1 tr. zák. spáchaný tím, že „obžalovaná dne 7. ledna 1959 před lidovým soudem civilním v Brně v paternitním sporu jako svědkyně vědomě vypověděla nepravdu, když za otce své nezletilé dcery označila V. a když prohlásila, že s tímto souložila v červnu 1956“.

Lidový soud trestní v Brně nemaje za bezpečně prokázáno, že údaj o tomto datu soulože byl nepravdivý, položil důraz na to, že svědecká výpověď, kterou obžalovaná učinila 7. ledna 1959 u lidového soudu civilního v Brně, je v rozporu s údaji, které učinila dne 23. 10. 1957 u lidového soudu v Mor. Budějovicích v opatrovnické věci její dcery a uznal ji vinnou trestným činem křivé výpovědi podle § 161 odst. 1 tr. zák., který spáchala tím, že jako svědkyně křivě vypovídala, pokud při výslechu u lidového soudu v Moravských Budějovicích dne 23. 10. 1957 uvedla, že s V. souložila poprvé v polovici dubna 1955 (správně 1956) a pak s ním souložila dvakrát a naposled 8. 5. 1955 (správně 1956), zatím co jako svědkyně ve sporu o zjištění otcovství proti V. u lidového soudu civilního v Brně uvedla, že poprvé mluvila s V. jednoho červnového dne 1956 a tehdy došlo mezi ní a V. poprvé a naposled k souloži“. (Soud první stolice formuluje výrok o vině jako alternativní, ponechávaje nevyřešenou otázku, která z obou těchto výpovědí je v rozporu s objektivní pravdou a zakládá trestný čin křivé výpovědi podle § 161 tr. zák. resp. zda byl trestný čin žalovanou činností spáchán.)

Krajský soud v Brně podle § 275 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 a § 280 tr. ř. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil prokurátoru k došetření.

Z odůvodnění:

Dne 28. 3. 1957 porodila obžalovaná mimo manželství dceru. Krátce po porodu a to dne 3. 5. 1957 se obžalovaná dostavila k lidovému soudu v Moravských Budějovicích, kde označila jako otce tohoto dítěte J. a uvedla, že se s ním seznámila na posvícení v Příštipu, kde téhož večera došlo mezi ní a J. k souloži a vícekrát s ním od té doby nesouložila. Dále udala, že před tím souložila někdy v květnu r. 1956 s V. a udala, že dítě nejevilo známky předčasného zrození. Totéž potvrdila též při výslechu jako svědkyně ve sporu o zjištění otcovství dne 19. 6. 1957. Vzhledem k tomu, že šetřením vyšlo najevo, že posvícenská zábava v Příštipu se konala dne 28. 8. 1956, došel soud na základě posudku lékařského k závěru, že J. nemůže být otcem tohoto dítěte, neboť by se muselo jednat o dítě nedonošené, narozené v 7. měsíci, což odporuje skutečnosti. Proto byla žaloba o uznání otcovství proti J. zamítnuta.

Po právoplatnosti shora uvedeného rozsudku dne 23. 10. 1957 dostavila se opět obžalovaná k lidovému soudu v Moravských Budějovicích kde uvedla, že prý skutečným otcem její dcery je V., se kterým se seznámila a udala, že s V. souložila poprvé v polovici dubna 1955 (správně 1956) a pak prý spolu souložili asi dvakrát a naposled to bylo 8. 5. 1955 (správně 1956).

Ve sporu o zjištění otcovství vedenému u lidového soudu civilního v Brně proti V. obžalovaná jako svědkyně udala při výslechu dne 7. 1. 1959, že s V. se seznámila jednoho červnového dne 1956 a tehdy mezi ní a V. došlo k souloži a vícekrát s ním již nesouložila. Před V. prý souložila s jedním vojákem, někdy v lednu 1956.

Odvolací soud, přezkoumávaje na podkladě odvolání obžalované odsuzující výrok, shledal, že je vadný a že zatím vůbec není dostatečného podkladu k rozhodnutí otázky viny. Ustanovení § 238 tr. ř., jehož porušení odvolatelka vytýká, nebrání ovšem soudu, který rozhoduje o obžalobě, aby přihlédl k takovým změnám a doplňkům skutkového děje v žalobním návrhu popsaného, jež vyplynuly z výsledků hlavního líčení a totožnost skutku neporušují.

O případ tohoto druhu však zde nejde, takže rozpor mezi žalobním návrhem a výrokem rozsudku soudu první stolice nelze tímto způsobem překlenout. Soud první stolice při nynější formulaci žalobního návrhu musel by se vyslovit o pravdivosti či nepravdivosti údajů obžalované ze dne 7. 1. 1959 jasně a údajů z dřívějších výslechů by mohl použít jen jako důkazního materiálu při úvahách o hodnověrnosti.

Soud první stolice ostatně přehlédl, že při alternativním výroku porovnává dvě výpovědi, z nichž však toliko jedna, a to výpověď ze dne 7. 1. 1959 je výpovědí svědeckou, zatím co údaje, které obžalovaná učinila dne 23. 10. 1957 v opatrovnické věci své dcery na dotazy lidového soudu v Mor. Budějovicích jako matka, nebyly učiněny v postavení svědkyně a nepodléhají tedy trestní sankci § 161 tr. z. Srovnávat by bylo možno – při alternativním výroku, který by ovšem předpokládal tomu odpovídající formulaci žalobního návrhu – se svědeckou výpovědí ze dne 7. 1. 1959 jen svědeckou výpověď, kterou obžalovaná učinila dne 19. 6. 1957 u lidového soudu v Mor. Budějovicích v paternitním sporu proti J. – pokud by ovšem v těchto dvou výpovědích byly rozpory v údajích pro výsledek paternitního sporu podstatných.

K spolehlivému vyřešení otázky, na kterou při dosavadní formulaci žalobního návrhu je třeba omezit, zda totiž byl vědomě nepravdivý údaj obžalované učiněný u lidového soudu civilního v Brně dne 7. 1. 1959 o datu soulože s V., neposkytuje důkazní materiál zatím dostatečný podklad. Nebylo zejména objasněno ani to, zda a kdy V. byl přeložen do Brna. Zjištění tohoto data by – vzhledem ke sporům, které byly vedeny mezi obžalovanou a svědkem V. i u hlavního líčení, mohlo poskytnout pevnější podklad nejen pro časové vymezení a také i pro posouzení hodnověrnosti údajů obžalované na jedné straně a svědka V. na druhé straně.

Vrácení věci prokurátoru umožní nejen urychlené doplnění a prověření skutkového podkladu, ale také takové opatření stran dalšího postupu, které povaze věci nejlépe bude odpovídat.

Byl proto rozsudek soudu první stolice pro vady uvedené v § 275 tr. ř. zrušen a věc vrácena prokurátoru.